

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sk/32/2018
Identifikačné číslo spisu: 8017200253
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8017200253.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Soni Langovej, v právnej veci žalobcu/sťažovateľa: K. F., nar. XX.XX.XXXX, t. č. UZNV ÚVTOS, Nemocnica pre obvinených a odsúdených Trenčín, právne zastúpený JUDr. Johanou Bertovou, advokátkou zo sídlom v Prešove, ul. Slovenská 69, 080 01 Prešove, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne, Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o kasačnej sťažnosti navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Sa/11/2017-118 zo dňa 04.05.2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 2Sa/11/2017-118 zo dňa 04.05.2018 zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej, ktorá odvolanie sťažovateľa voči prvostupňovému rozhodnutiu Sociálnej poisťovne ústredie zo dňa 05.12.2016 pod č. XXX XXX XXXX X vo veci výšky invalidného dôchodku rozhodnutím zo dňa 13.03.2017 pod č. XXX XXX XXXX X v celom rozsahu zamietla a prvostupňové rozhodnutie sociálnej poisťovne ústredie potvrdila a trovy konania žiadnemu z účastníkov nepriznala. Prvostupňovým rozhodnutím sociálna poisťovňa ústredie rozhodla podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov tak, že sťažovateľovi od 24.03.2016 priznala sumu invalidného dôchodku vo výške 197,50 Eur mesačne, ktorú od 01.01.2017 zvýšila na sumu 201,50 Eur mesačne.

2. Z rozsiahleho popisu jednotlivých šetrení a procesných postupov z obsahu napadnutého rozsudku krajského súdu vyplývajú nasledovné zásadné skutočnosti. Sťažovateľovi bol priznaný invalidný dôchodok od 18.02.2015 (rozhodnutím zo dňa 29.03.2016 pod č. XXX XXX XXXX X), na základe posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Trenčín zo dňa 29.10.2014 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (MPSVZČ) 45 % (naďalej

čiasťočne invalidný podľa § 37 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení). Tomu predchádzala v roku 2013 operácia medzistavcovej platničky L5/S1 s odstránením sekvestra v roku 2012. V posudku zo dňa 29.10.2014 bolo konštatované, že zápalové komplikácie v pooperačnom období ustúpili a sú v štádiu zhojenia. Rozhodujúcim ochorením bolo určené ochorenie chrbtice a medzistavcových platničiek so stavom po opakovanej operácii driekovokřížovej chrbtice a recidivujúcimi prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosťou svalového korzetu chrbta s obmedzením výkonnosti organizmu. Na odvolanie sťažovateľa Krajský súd v Prešove nariadil zhodnotiť aj ostatné choroby v súvislosti s výškou MPSVZČ. Takto bolo zistené, že ochorenie pečene je po preliečení na Infektologickej klinike v Košiciach (v roku 2003) Interferonom a Ribavirínom v stabilizovanom stave, bez dokumentovanej poruchy funkcie pečene. Stav je z posudkového hľadiska nezávažný a nemá vplyv na výšku MPSVZČ. Vysoký krvný tlak nie je dokumentovaný ako (z posudkového hľadiska) závažný, taký, ktorý by spôsobil orgánové komplikácie a nemá vplyv na výšku MPSVZČ. Benígna hyperplazia prostaty je tiež nezávažné ochorenie a nemá vplyv na výšku MPSVZČ. MPSVZČ určil naďalej 55 % a pracovný potenciál poklesnutý na 50 %.

3. Podľa výroku posudku nie je už invalidný podľa § 29 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona NR SR č. 194/1994 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z., ale je čiasťočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je schopný vykonávať doterajšie alebo iné sústavné zamestnanie len za osobitne uľahčených pracovných podmienok. Je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, MPSVZČ v percentách nie je 45 % ale je 55 %. Dátum vzniku invalidity 29.10.2014.

4. Krajský súd s poukazom na ustanovenia § 70 ods. 1, § 71 ods. 1 až 8, § 153 ods. 1 písm. b/, ods. 3 a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. a prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. poukázal na kapitolu XV., oddiel E, položka 4 písm. b/ citovaného zákona, kde stav po opakovanej operácii v driekovokřížovej chrbtice a medzistavcových platničiek s pretrváváním chronického (ľahko zánikového) radikálneho syndrómu L5/S1 vľavo, so stredne ťažkou poruchou statodynamiky, ktoré bolo posudkovým lekárom určené ako rozhodujúce zdravotné postihnutie a bola určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 45 %, ako najvyššia možná miera stanovená v uvedenej kapitole, kde rozhranie je od 35 % do 45 %. Súčasne za iné zdravotné postihnutie, pod ktoré zaradil posudkový lekár chronickú fistulu s miernou sekréciou zaradené pod kapitolu XI., oddiel B položka 6 písm. a/ bola určená a navýšená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %, teda najvyššia možná miera zvýšenia.

5. Krajský súd ďalej poukázal na to, že po podaní odvolania vo veci bolo nariadené posúdenie zdravotného stavu posudkovým lekárom opätovne, pričom posudková lekárka ústredia opätovne prehodnotila zdravotný stav sťažovateľa, posúdila komplexne všetky dostupné písomné lekárske správy a vypracovala posudok zo dňa 08.02.2017, v ktorom uviedla, že výsledok posúdenia zdravotného stavu účastníka konania je na účely invalidity k odvolaciemu konaniu nedoložil účastník konania žiadne nové lekárske správy, ktoré by neboli k dispozícii pri predošlom posúdení. Znovu potvrdila, že sťažovateľ trpí chorobami: dorzalgia, stal po opakovanej operácii chrbtice a medzistavcových platničiek v r. 1995 a r. 2012 s komplikáciou - sekundárnou infekciou operačnej rany po operácii v r. 2012. Chronická fistula v driekovokřížovej oblasti ako dôsledok stavu po spondylodiscitíde L5/S1 s epivertebrálnym a paravertebrálnym flegmonóznym infiltrátom vytvoreným po operácii chrbtice v r. 2012. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudková lekárka určila stav po opakovanej operácii driekovokřížovej chrbtice a medzistavcových platničiek s pretrváváním chronického (ľahko zánikového) radikálneho syndrómu L5/S1 vľavo so stredne ťažkou poruchou statodynamiky, ktoré zaradila pod kapitolu XV., oddiel E, položka 4 písm. b/ a určila 45 % - nú najvyššiu možnú mieru, akú dovoľuje uvedené rozhranie tabuľkového zaradenia. Za iné zdravotné postihnutia určila posudková lekárka chronickú fistulu s miernou sekréciou, ktoré zaradila pod kapitolu XI., oddiel B, položka 6 písm. a/ a navýšila percentuálnu mieru o 10 %.

6. Z uvedeného dôvodu sa krajský súd stotožnil so záverom žalovaného, že rozhodujúce zdravotné postihnutie ako diagnóza v súčasnej dobe umožňuje u sťažovateľa určiť najnižšiu možnú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 45 % podľa uvedeného rozhodujúceho zdravotného postihnutia, ktoré bolo správne posudkovými lekármi vo všetkých prípadoch zaradené pod kapitolu XV., oddiel E, položka 4, písm. b/, ktoré bolo de facto nahradené namiesto rozhodujúceho zdravotného postihnutia chronického radikulárneho syndromu, ktoré obsahovo malo totožnú výšku percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako rozhodujúce zdravotné postihnutie, ktoré zmenila posudková lekárka ústredia s poukazom na závery odborných lekárskeho nálezov, ktoré žalobca predložil v odvolacom konaní.

7. Krajský súd ďalej poznamenal, že dňa 20.06.2017 bolo medzitým vydaný rozsudok vo veci 3Sa/13/2016-131, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne/žalovanej zo dňa 29.03.2016 pod č. XXX XXX XXXX X, ktorým sociálna poisťovňa ústredie rozhodla tak, že žalobcovi/sťažovateľovi od 18.02.2015 odňala invalidný dôchodok podľa ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, a to podľa § 263 ods. 1, § 112 ods. 2 a 6 a podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení § 29 ods. 1. Vo výroku súčasne uviedla, že priznaním invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. od 18.02.2015 v sume 159 Eur mesačne žalobcovi/sťažovateľovi súčasne podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov zaniká od 18.02.2015 nárok na čiastočný invalidný dôchodok, ktorý sa považuje za invalidný dôchodok, na ktorý žalobcovi/sťažovateľovi vznikol nárok od 18.02.2015 podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a podľa § 37 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení sume 125,40 Eur. Kasačný súd zistil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Sa/13/2016-131 zo dňa 20.06.2017 v spojení s opravným uznesením č. k. 3Sa/13/2016-154 zo dňa 08.08.2017 a opravným uznesením č. k. 3Sa/13/2016-162 zo dňa 27.10.2017 potvrdil dňa 26.09.2018, č. k. 10So/34/2017.

8. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný, ktorý zotrval na dôvodoch uvedených v napadnutom preskúmanom rozhodnutí s dôrazom na závery posudkových lekárov a navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 455 veta SSP.

10. Sťažovateľ/žalobca kasačnou sťažnosťou namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom a v zmysle toho považuje napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

11. Podľa názoru sťažovateľa posudkoví lekári ale ani krajský súd nevyhodnotili komplexne jeho zdravotný stav. Nevzali do úvahy jeho zdravotné problémy súvisiace aj so zvýšeným krvným tlakom, ktorý vyústil do operácie z dôvodu infarktu srdca. V tejto súvislosti ako prílohu kasačnej sťažnosti predložil „Katetrizačný protokol“ vyhotovený dňa 12.06.2017 spolu s prepúšťacou správou zo dňa 16.06.2017 Nemocnice pre obvinených a odsúdených a ÚVTOS Trenčín.

12. Kasačný súd z administratívneho a súdneho spisu zistil, že uvedenú informáciu sťažovateľ nepredložil, resp. neuvádzal doteraz v žiadnom šetrení, nedomáhal sa o doplnenie posudku pri posudzovaní jeho zdravotného stavu posudkovými lekármi žalovaného aj o uvedený nález. Nedomáhal sa o zohľadnenie a vyhodnotenie tejto skutočnosti ani na pojednávaní krajského súdu v zastúpení (JUDr. Daniel Boľanovský) konanom dňa 04.05.2018.

13. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ako to správne citoval aj krajský súd vo svojom napadnutom rozsudku - rozsudok 9So/16/2015 zo dňa 25.01.2017), že „pri preskúmaní rozhodnutia žalovaného je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania rozhodnutia, aj keď žalobca už v priebehu preskúmacieho konania žiadal rozhodnúť na základe predkladaných odborných lekárskeho nálezov, pričom takáto možnosť opätovného predkladania odborných lekárskeho nálezov nie je však dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania stále novších a novších lekárskeho nálezov a dôvodom na zrušenie samotného

preskúmavacieho rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.“ Nemožno spravodlivo vytknúť žalovanému, že nezohľadnil skutočnosť o ktorej nemal vedomosť. Preto uvedenú námietku kasačný súd nemohol zohľadniť.

14. Z obsahu dávkového a posudkového spisu mal kasačný súd preukázané, že skutočnosti, ktoré boli predmetom posúdenia zdravotného stavu tak zo dňa 03.01.2017, 25.01.2017 a 08.02.2017 vyplývajú bezpochyby zo záverov odborných lekárskeho nálezov, ktoré sú obsahom zdravotnej dokumentácie, ktorá je súčasťou dávkového spisu. Ako vyplýva z predložených odborných lekárskeho nálezov, ktoré mali posudkoví lekári k dispozícii a tieto zhodnotili v prvom rade, ide o odborné lekárske nálezy z neurochirurgického konzília zo dňa 02.05.2013, z neurologického vyšetrenia z 19.09.2014, z 25.02.2016 a následne z urologického vyšetrenia z 20.08.2014 a odborné lekárske nálezy doložené v rámci odvolacieho konania zo dňa 23.11. a 25.01.2017, a to z chirurgického vyšetrenia zo dňa 24.03.2016 a 20.09.2016, ako aj z interného vyšetrenia z 21.04.2016 mali za preukázané konkrétne z vyšetrenia neurologického z 25.02.2016, s nálezom: postdissektomický syndróm, chronický radikulárny syndróm L5/S1 I. sin, iritačné ľahko zánikový, so stredne ťažkou poruchou statodynamiky LS chrbtice. Stav po spondylodiscitíde L5/S1, s epivertebr. a paravertebrálnym flegmonóznym infiltrátom v roku 2012, stav po hemilaminectómii partialis L5/S1 vľavo, s extirpáciou sequestru a pooperačnou infekciou v rane. Stav po operácii hernie disku L5/S1 v roku 1995. Stav po operácii hernie L4/S5 I. dx, s obscensom v jazve, arteriálna hypertenzia II. WHO, hepatitis C v anamnéze. Z urologického vyšetrenia zo dňa 20.08.2014 vyplýva, že ide u žalobcu o miernu obštrukciu močenia, záver: LUTS. Z chirurgického vyšetrenia zo dňa 24.03.2016 a 20.09.2016 vyplýva, že pacient s perzistujúcou fistulou sakrálne, pri osteosyntetickom materiály in situ. Defekt 2x2 cm hojne secernujúci, dá sa sondovať, ústie povlečené, spodina rastie, okolie reaktívne. Nie je predpoklad zhojenia pri ponechaní OS materiálu, preto vhodná konzultácia s miestom implantácie. Z interného vyšetrenia zo dňa 21.04.2016 vyplýva, že na USG obličky obojstranne v norme, močový mechúr steny hladké, reziduum močového mechúra, prostata malá, fibrotická. Záver: fibrosis prostate. Indikované operačné riešenie, zatiaľ váhavy postoj k operácii. Vzhľadom na chronickú retenciu moča v medikácii len Tamsulosin. Ostatné nálezy opakovane uvádzané v jednotlivých vyššie uvádzaných posudkoch krajský súd podrobne popísal a tiež zákonne vyhodnotil.

15. Kasačný súd mal preukázané, že zistený skutkový stav v čase určenia a posúdenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u sťažovateľa/žalobcu bol zistený správne na základe uvedených odborných lekárskeho nálezov dospeli tak posudkoví lekári, ako aj následne správne orgány k záverom, ktoré odôvodnili riadne vo svojich rozhodnutiach, pričom sa v plnej miere opierali o závery posudkových lekárov a rozhodnutia boli odôvodnené na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, pričom podľa kasačného súdu správne orgány dospeli aj k správne právnemu posúdeniu veci.

16. Vzhľadom na uvedené považoval za správny právny názor krajského súdu, a preto kasačnú sťažnosť žalovaného podľa § 461 SSP zamietol ako nedôvodnú.

17. O náhrade trov kasačného konania kasačný súd rozhodol v súlade s § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP, lebo sťažovateľ boli v kasačnom konaní neúspešní.

18. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.